

EMBERI ERŐFORRÁSOK
MINISZTERIUMA
KÖZPONTI ÜGYFÉLSZOLGÁLATI IRODA

Iktatószám: II/4169-1/2021/ÜGYFEL

Hiv. szám: ---

Ügyintéző: Dr. Veres Gábor

Telefonszám: (36-1) 795-3018

Melléklet: ---

Raffai Zoltán úr részére

raffaizoltan@gmail.com

Tárgy: petíció az oltási igazolással kapcsolatos megkülönböztetés ellen

Tisztelt Raffai Zoltán Úr!

Az Emberi Erőforrások Minisztériumához megküldött levelét, amelyben az oltási igazolással kapcsolatos megkülönböztetés tárgyban petíciót terjesztett elő, köszönettel megkaptam. Megkeresésére az alábbi tájékoztatást adom.

Magyarország Alaptörvényében - I. cikk (3) bekezdés - foglaltak szerint: „az alapvető jogokra és kötelezettségekre vonatkozó szabályokat törvény állapítja meg. Alapvető jog más alapvető jog érvényesülése vagy valamely alkotmányos érték védelme érdekében, a feltétlenül szükséges mértékben, az elérni kívánt céllal arányosan, az alapvető jog lényeges tartalmának tiszteletben tartásával korlátozható.”

A Kormány az Alaptörvény 53. cikkének (1) bekezdésében kapott felhatalmazás alapján élet- és vagyonbiztonságot veszélyeztető elemi csapás vagy ipari szerencsétlenség esetén, valamint ezek következményeinek az elhárítása érdekében veszélyhelyzetet hirdet ki, és sarkalatos törvényben meghatározott rendkívüli intézkedéseket vezethet be.

Az Alaptörvény 53. cikkének (2) bekezdése szerint a Kormány a veszélyhelyzetben rendeletet alkothat, amellyel - sarkalatos törvényben meghatározottak szerint - egyes törvények alkalmazását felfüggesztheti, törvényi rendelkezésektől eltérhet, valamint egyéb rendkívüli intézkedéseket hozhat. Ezen intézkedéseket a Kormány célhoz kötötten, az állampolgárok egészségének és életének megóvása érdekében a szükséges mértékben, az elérni kívánt céllal arányosan gyakorolhatja.

A fent hivatkozott, legutóbb a 27/2021. (I.29.) Korm. rendelettel kihirdetett és meghosszabbított veszélyhelyzetre tekintettel számos olyan jogszabályt és intézkedést hozott, illetve rendelt el a Kormány, amellyel a szükséges mértékben az elérni kívánt céllal arányosan korlátozott egyes jogokat. Természetesen az alapjogok korlátozásának is megvannak a jogszabályi keretei.

Álláspontunk szerint nem ütközik az Alaptörvénybe az a rendelkezés, hogy a korlátozások fenntartása indokolatlan a koronavírus ellen oltással és védettséggel rendelkezőkkel szemben, hiszen ők már nincsenek kitéve a vírus általi életveszélynek.

A korlátozó intézkedések célja ugyanis annak megakadályozása, hogy az emberek átadják egymásnak a vírust és megfertőződjenek. Így ésszerű oka van annak, és nem jogellenes, ha szétválasztják a védettséggel már rendelkező, és még nem rendelkező embereket, és csak azokkal szemben tartják fenn a jogkorlátozásokat, akiknél ez feltétlenül indokolt.

Abból kiindulva, hogy a korlátozó intézkedések feloldása azok esetén indokolt, akik védetté váltak a vírussal szemben, megalapozható, hogy a nem oltható személyek ne részesüljenek ebben a kedvezményben. Az alapvető szolgáltatások számukra is hozzáférhetők maradnak.

A védettségi igazolványhoz kapcsolódó jogok (pl.: színház, étterem, sportrendezvények, mozi látogatása, stb.) nem többletjogosultságok, nem kedvezmények, nem pozitív diszkriminációt testesítenek meg, hiszen ezeket a jogokat rendes esetben bárki gyakorolhatja, az oltottakra csupán nem indokolt az egészség- és életvédelmi intézkedések foganatosítása.

Az önrendelkezési jog gyakorlása sem lehet parttalan. Miniszteri rendelet előírhatja egyes védőoltások kötelezővé tételét. (Pl.: a fertőző betegségek és a járványok megelőzése érdekében szükséges járványügyi intézkedésekről szóló 18/1998. (VI. 3.) NM rendelet 5. §-a egyes védőoltásokat kötelező jelleggel előír, főként a gyermekekre veszélyes megbetegedések felszámolása érdekében.) Az Alkotmánybíróságnak és a Strasbourgi Emberi Jogi Bíróságnak is következetesen az az álláspontja, hogy a kötelező védőoltás legitim egy társadalomban, mert a társadalmi együttélés ténye, a társadalom legitim érdeke korlátozhatja az önrendelkezésünket is. A koronavírus elleni védőoltás ugyanakkor önkéntes.

A munkahelyi diszkriminációra és a védőoltás munkavégzési feltétellé tételére tett felvetésére a tesztelési és önkéntes oltás-felvételi lehetőségek állnak a modern jogállamok részére, kiemelve, hogy a védőoltás kötelezővé tétele jelentős beavatkozás az egyén magánszférájába, önrendelkezésébe és erre szigorú törvényi előírások és feltételek fennállása alapján kerülhet erre sor.

A Munka Törvénykönyvről szóló 2012. évi I. törvény 9. § (2) bekezdése alapján: „A munkavállaló személyiségi joga akkor korlátozható, ha a korlátozás a munkaviszony rendeltetésével közvetlenül összefüggő okból feltétlenül szükséges és a cél elérésével arányos. A személyiségi jog korlátozásának módjáról, feltételeiről és várható tartamáról, továbbá szükségességét és arányosságát alátámasztó körülményekről a munkavállalót előzetesen írásban tájékoztatni kell.”

A jelenlegi helyzetben a munkáltató megteheti a szükséges és a céllal arányos intézkedéseket olyan munkahely esetében, ahol a távmunka, az otthoni munkavégzés nem alkalmazható, továbbá megteheti, hogy védettségi igazolványhoz köti a személyes munkavégzést, amennyiben ez feltétlenül szükséges és arányos. Ennek vitatása egyes esetekben a jogviszonyban érintett felekre tartozik.

Az egyenlő bánásmódról és az esélyegyenlőség előmozdításáról szóló 2003. évi CXXV. törvény (a továbbiakban: Ebktv.) meghatározza, milyen védett tulajdonságokkal kapcsolatban valósulhat meg a hátrányos megkülönböztetés (nem, nemzetiségi hovatartozás, bőrszín, politikai vélemény, családi állapot stb.). Ezeket a törvény pontosan felsorolja, ebben a felsorolásban szerepel az „egyéb helyzet” is, amelybe beletartozhat a tárgyi eset.

A már megszűnt Egyenlő Bánásmód Hatóság a Tanácsadó Testület 288/2/2010. (IV.9.) TT. számú állásfoglalásában értelmezte az „egyéb helyzet” fogalmát, mellyel kapcsolatban kimondta, hogy szűken kell értelmezni.

Ezen túl az állásfoglalás azt is rögzíti, hogy a diszkriminációval szembeni jogvédelem lényegét az egyéb helyzet esetében is az adja, hogy a védett tulajdonsággal rendelkező panaszos elsődlegesen nem saját magatartása, hanem egy adott csoporthoz való tartozása miatt szenved hátrányt. A védőoltás igénylésére történő regisztráció önkéntes, saját döntésen alapul, tehát ez kizárja a védett tulajdonságként értékelést.

Csupán az a megkülönböztetés jogszabályellenes, amely önkényes.

Az Ebktv. 7. § (2) bekezdése alapján:

„ ha e törvény eltérően nem rendelkezik, az olyan magatartás, intézkedés, feltétel, mulasztás, utasítás vagy gyakorlat (a továbbiakban együtt: rendelkezés) nem sérti az egyenlő bánásmód követelményét,

a) amely a hátrányt szenvedő fél alapvető jogát másik alapvető jog érvényesülése érdekében, elkerülhetetlen esetben korlátozza, feltéve, hogy a korlátozás a cél elérésére alkalmas és azzal arányos,

b) amelynek az a) pont hatálya alá nem tartozó esetekben tárgyilagos mérlegelés szerint az adott jogviszonnyal közvetlenül összefüggő, ésszerű indoka van.”

Ebben az esetben tehát, akinek védettségi igazolványa van, nem előnyt élvez, hanem egyes alapvető jogok korlátozása alól mentesül, velük szemben nem indokolt a korlátozó intézkedések további megtétele. Az Európa Tanács Parlamenti Közgyűlésének határozata (2361/2021) konkrét elveket fogalmaz meg a tagállamok törvényhozó testületei (parlamentjei) számára a mielőbbi és minél szélesebb körű vakcinálás gyakorlati kivitelezésére vonatkozóan. A nem „oltakozók” hátrányos megkülönböztetését elveti, ugyanakkor az oltottak pozitív diszkriminációját nem tiltja.

Fontos hangsúlyozni azt is, hogy a veszélyhelyzeti szabályalkotás elsődleges célja a járványügyi védekezés, amely nem csak az egyes személyeket, hanem a társadalom egészét is védi, és így az össztársadalmi érdek felülírhat egyéni érdekeket. Az önmagában nem jogsértő az, hogy akik saját elhatározásukból nem oltatják be magukat, nem vehetik igénybe az újranyitó szolgáltatásokat. A védőoltások kötelezővé tétele súlyos beavatkozás volna az emberek önrendelkezési jogába.

Amennyiben ennél enyhébb eszközzel is elérhető, hogy beadják a nyájimmunitáshoz szükséges mennyiségű oltást, akkor azt kell választani. Az állam ösztönözheti az embereket a védőoltás felvételére, ennek legalapvetőbb eszköze lenne a megfelelő tájékoztatás, de társulhatnak hozzá olyan eszközök is, mint bizonyos előnyök kapcsolása az oltás felvételéhez. A megvalósult szabályozás épp erről szól. Az állampolgárok döntési szabadságát nem vonta el az állam, de annak, aki nem szeretné beoltatni magát, nemcsak azt kell mérlegelnie, hogy mennyire tart az egészségügyi kockázatoktól, de azt is, hogyan érinti, ha az újra nyitó szolgáltatások nem lesznek számára elérhetők.

Ennek a megkülönböztetésnek racionális alapja van: aki nem védett a vírussal szemben, az a környezetére is veszélyesebb lehet, így önmagában nem jogellenes, ha a be nem oltottak nem mehetnek közösségbe.

A járvány elleni védekezés és a tovább terjedésének megakadályozása érdekében mindannyian áldozatokat hozunk, hogy azok száma, akik a legnagyobb áldozatot szenvedték el a járvány során, ne emelkedjen és sikerrel állítsuk meg a világjárványt. Ennek állomásai során az egyéni jogok szükséges és arányos mértékben sérülhetnek, illetve csorbulhatnak.

Kérjük a tájékoztatás elfogadását, amely az Alkotmánybíróság 60/1992. (XI.17.) AB határozatára és a bírósági joggyakorlatra is figyelemmel nem tekinthető jogi iránymutatást tartalmazó állásfoglalásnak, így az jogi kötőerővel nem bír. Mindezek alapján a levelemben foglaltak nem használhatóak fel peres vagy közigazgatási eljárás során sem állásfoglalásként, sem jogértelmezésként, sem pedig szakvéleményként.

Budapest, 2021. május 19.

Üdvözlettel:

Dr. Veres Gábor
irodavezető

The stamp is circular with the text "Emberi Erőforrások Minisztériuma" around the top edge and "52." at the bottom. A small star is visible in the center of the stamp.